

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9549 af 29/06/2023 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 18-23 om udlandsbekendtgørelsen - dækning af ekstra omkostninger ved kortvarige ferieophold - borgerstyret personlig assistance

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-33066

Ankestyrelsens principmeddelelse 18-23 om udlandsbekendtgørelsen - dækning af ekstra omkostninger ved kortvarige ferieophold - borgerstyret personlig assistance

Principmeddelelsen fastslår

Denne principmeddelelse præciserer, hvilke elementer der kan indgå i vurderingen af, om der er tale om et kortvarigt ferieophold i udlandsbekendtgørelsens forstand.

Det er som udgangspunkt en betingelse for at få bevilget hjælp efter servicelovens regler, at borgeren har lovligt ophold her i landet.

Under midlertidige ophold i udlandet bevarer borgeren retten til visse former for hjælp efter udlandsbekendtgørelsens regler.

Ud over den hjælp, der kan bevares under midlertidige ophold i udlandet, kan der i forbindelse med kortvarige ferieophold i udlandet i særlige tilfælde efter en konkret vurdering dækkes ekstra omkostninger, der er forbundet med opholdet.

En årlig rejse på op til 14 dage i udlandet kan sædvanligvis betegnes som et kortvarigt ferieophold.

En borger med handicap har ret til at få dækket ekstra omkostninger i forbindelse med afholdelse af ferieophold, der er almindeligt for andre ikke-handicappede borgere.

Det beror på en konkret vurdering, hvad der kan betegnes som et ferieophold i udlandsbekendtgørelsens forstand. Det kan bl.a. indgå i vurderingen af, om et ophold har karakter af et ferieophold, hvilket formål opholdet har, og om borgeren får betaling for eventuelle aktiviteter i forbindelse med opholdet. Hvis der er tale om en rejse i forbindelse med lønnet arbejde, vil der som udgangspunkt ikke være tale om et ferieophold i udlandsbekendtgørelsens forstand.

Begrebet ”ferieophold” i udlandsbekendtgørelsens forstand skal forstås bredt i forhold til opholdets indhold. Et ferieophold i udlandsbekendtgørelsens forstand kan således omfatte flere forskellige former for ferie, herunder en ferie, hvor borgeren udfører frivilligt arbejde, ferier med henblik på fritidsaktiviteter, højskoleophold, aktive ferier m.v.

Selvom et ophold kan betragtes som et ferieophold i udlandsbekendtgørelsens forstand, er der derudover en række andre betingelser, der skal være opfyldt, før en borger har ret til at få dækket ekstra omkostninger forbundet med ferieopholdet. Fx skal der være tale om et kortvarigt ophold, og de ekstra omkostninger må ikke være en følge af den valgte ferieform. Denne principmeddelelse tager ikke stilling til disse betingelser.

Den konkrete sag

Ankestyrelsen stadfæstede kommunens afslag på dækning af ekstra omkostninger ved et kortvarigt ferieophold i udlandet. Der var tale om et ophold, hvor en borger skulle udføre frivilligt arbejde. Ankestyrelsen vurderede, at ekstra omkostninger godt kan dækkes ved udlandsophold, når der er tale om frivilligt arbejde. I den konkrete sag havde de valgte destinationer særligt dårlige adgangsforhold for handicappede, hvilket var årsagen til de ekstra omkostninger. Det var på den baggrund Ankestyrelsens vurdering, at betingelserne for dækning af ekstra omkostninger ved kortvarige ferieophold ikke var opfyldt.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at præcisere, hvad der kan lægges vægt på ved vurderingen af, om der er tale om et ferieophold i udlandsbekendtgørelsens § 5's forstand.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022.

- § 96 om borgerstyret personlig assistance

Bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet (udlandsbekendtgørelsen) nr. 1296 af 15. december 2009

- § 1 om retten til at bevare hjælp efter serviceloven ved midlertidige ophold i udlandet
- § 5 om dækning af ekstra omkostninger ved kortvarige ferieophold

Praksis

Gældende:

Følgende principmeddelelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

Principmeddelelse 178-12 (gældende)

Hjælp i form af kontant tilskud efter servicelovens § 95 er ikke omfattet af udlandsbekendtgørelsen. I udlandsbekendtgørelsen er det udtømmende angivet, hvilke typer hjælp efter serviceloven, der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet.

Principmeddelelse 80-16 (gældende)

Hjælp til ekstra omkostninger i forbindelse med kortvarige ophold i udlandet forudsætter, at der er tale om ekstra omkostninger knyttet til hjælp efter serviceloven, som man har ret til at medtage efter udlandsbekendtgørelsen.

Principmeddelelse 96-16 (gældende)

En rejse på 14 dage i udlandet kan almindeligvis betegnes som et kortvarigt ophold henset til, at de fleste lønmodtagere har 5-6 ugers ferie om året. Det er ikke ualmindeligt at holde 14 dages ferie i udlandet i sammenhæng. 3 uger kan derimod ikke betegnes som et kortvarigt ophold, og mere end én årlig udlandsrejse ligger udover, hvad der kan betegnes som almindeligt.

Borgeren har ret til at få dækket ekstra omkostninger i forbindelse med afholdelse af et ferieophold, der er almindeligt for andre ikkehandicappede borgere. De særligt påkrævede ekstra omkostninger må ikke være en følge af den valgte ferieform. Det afgørende er, at borgeren har mulighed for at holde en sædvanlig ferie i udlandet, men ikke nødvendigvis en bestemt form for ferie.

Afgørende for vurderingen af, om borgeren har ret til dækning af ekstra omkostninger, er, om det er særligt påkrævet eller en afgørende forudsætning for gennemførelsen af en udlandsrejse.

Dækning af rejse- og opholdsudgifter for borgerens eventuelle hjælpere kan være en afgørende forudsætning for gennemførelsen af en udlandsrejse.

Ankestyrelsen har ikke andre principmeddelelser på området.

Vejledninger

Vi har også anvendt vejledning om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance nr. 10325 af 12. december 2017

- Pkt. 115 om kortvarige ferieophold

Den konkrete afgørelse

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om ekstra hjælpertimer i forbindelse med rejser. X Kommune afgjorde sagen den 16. juni 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til ekstra hjælpertimer i forbindelse med rejser til Guatemala og Indonesien.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat, men med en anden begrundelse.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at de valgte rejser ikke er ophold, hvor der kan ydes tilskud til dækning af ekstra omkostninger.

Hvad er afgørende for resultatet

Efter udlandsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, kan retten til hjælp efter servicelovens § 96 bevares under midlertidige ophold i udlandet.

Ud over den hjælp, der kan bevares under midlertidige ophold i udlandet, kan der i forbindelse med kortvarige ferieophold i udlandet i særlige tilfælde dækkes ekstra omkostninger, der er forbundet med opholdet, jf. udlandsbekendtgørelsens § 5.

Det fremgår af sagens oplysninger, at du er bevilget borgerstyret personlig assistance (BPA) med en udmåling af hjælp 10 timer i døgnet. Du har søgt om hjælp i forbindelse med dit frivillige arbejde i X. Du søger om 7 rådighedstimer og 17 aktive timer om dagen under dit ophold på 7 dage i Indonesien og rådighedstimer hele døgnet under dit ophold på 14 dage i Guatemala.

Vi lægger kommunens oplysninger til grund om, at du er i personkredsen til en BPA-ordning.

Vi lægger vægt på, at de ekstra omkostninger skyldes de valgte destinationer, hvor der er særligt dårlige vilkår for handicappede.

Du har oplyst, at du på rejsen til Indonesien vil have behov for to hjælpere under hele opholdet, idet I skal til forskellige lokationer, hvor der hele tiden vil være situationer, hvor du har behov for to hjælpere. I forhold til Guatemala vil der være dårligere vilkår end i Indonesien for mennesker med handicap, hvorfor du søger om ekstra rådighedstimer hele døgnet. Formålet med opholdet i Indonesien er et projekt om tilgængelighed og service for mennesker med handicap.

Vi bemærker, at begrebet ”ferieophold” i udlandsbekendtgørelsens forstand skal forstås bredt i forhold til opholdets indhold. Det er derfor ikke afgørende for vores vurdering af, hvorvidt du kan få dækket ekstra omkostninger under din ferie, at du under ferieopholdet skal udføre frivilligt arbejde.

Vi bemærker endvidere, at der som udgangspunkt ikke kan bevilliges ekstra omkostninger til mere end en årlig rejse til udlandet af 14 dages varighed.

Om reglerne

Det følger af servicelovens § 96, stk. 1, at kommunen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance. Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte.

Det overordnede formål med reglerne om borgerstyret personlig assistance er at skabe grundlag for fleksible ordninger. Borgere, der kan og ønsker at modtage tilskud til selv at ansætte hjælpere, får tilbudt en ordning, der tager udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse, og som dermed kan tilpasses borgernes ønsker og behov, så personer med omfattende funktionsnedsættelser kan fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

Udmålingen af borgerstyret personlig assistance skal ske i overensstemmelse med formålet med ordningen.

Udmålingen skal tage udgangspunkt i en individuel behovsvurdering med udgangspunkt i, hvad borgeren selv kan klare, for at tilgodese formålet med borgerstyret personlig assistance om at skabe en fleksibel og sammenhængende ordning, der sikrer borgeren mulighed for at leve et så normalt og selvstændigt liv som muligt.

En udmåling af hjælp, der tager udgangspunkt i kommunens sædvanlige udmåling til hjemmepleje efter servicelovens bestemmelse om praktisk og personlig hjælp og pleje i § 83, er ikke i overensstemmelse med formålet med ordningen om borgerstyret personlig assistance. Kommunens kvalitetsstandarder for § 83 kan derfor ikke anvendes som udgangspunkt for at udmåle hjælp efter § 96.

Hjælpen kan udmåles i rådighedstimer, hvis borgere har behov for hjælp spredt over hele døgnet. Ved rådighedstimer er hjælperen til stede, men udfører kun helt undtagelsesvis udfører hjælp for borgeren.

Under midlertidige ophold i udlandet på op til en måned bevarer modtageren den bevilgede hjælp, uden at ansøge kommunen om det. En rejse på 14 dage i udlandet kan almindeligvis betegnes som et kortvarigt ophold.

Borgeren har ret til at få dækket ekstra omkostninger i forbindelse med afholdelse af et ferieophold, der er almindeligt for andre ikke-handicappede borgere. De særligt påkrævede ekstra omkostninger må ikke være en følge af den valgte ferieform. Det afgørende er, at borgeren har mulighed for at holde en sædvanlig ferie i udlandet, men ikke nødvendigvis en bestemt form for ferie.

Afgørende for vurderingen af, om borgeren har ret til dækning af ekstra omkostninger, er, om det er særligt påkrævet eller en afgørende forudsætning for gennemførelsen af en udlandsrejse. Dækning af rejse- og opholdsudgifter for borgerens eventuelle hjælpere kan være en afgørende forudsætning for gennemførelsen af en udlandsrejse.

Kommunen kan ved vurderingen af, hvilke ekstra omkostninger borgeren har ret til dækning af, tage udgangspunkt i kommunens serviceniveau. Kommunen skal dog forholde sig til, om der er konkrete forhold, der tilsiger, at kommunens serviceniveau i den konkrete sag skal fraviges.

Vi henviser til principafgørelse 96-16.

Begrebet ”ferieophold” i udlandsbekendtgørelsens forstand skal forstås bredt i forhold til opholdets indhold. Et ferieophold i udlandsbekendtgørelsens forstand kan således omfatte flere forskellige former for ferie, herunder en ferie, hvor borgeren udfører frivilligt arbejde, ferier med henblik på fritidsaktiviteter, højskoleophold, aktive ferier m.v.

Det beror på en konkret vurdering, hvad der kan betegnes som et ferieophold i udlandsbekendtgørelsens forstand. Det kan bl.a. indgå i vurderingen af, om et ophold har karakter af et ferieophold, om borgeren får betaling for eventuelle aktiviteter i forbindelse med opholdet. Hvis der er tale om en rejse i forbindelse med lønnet arbejde, vil der som udgangspunkt ikke være tale om et ferieophold i udlandsbekendtgørelsens forstand.